

Pohorelský hlásnik 2021/01

informačné noviny Obce Pohorelá; ročník XVII.; JANUÁR 2021; - ZADARMO -

P. F. 2021

Vážení občania!

Len pred niekoľkými dňami sme sa rozlúčili s rokom minulým, rokom 2020. Každý isto bude súhlasiť, že bol skôr rokom ťažkým a náročným, než rokom aký sme si želali. Pre väčšinu z nás bol rokom, ktorý nechceme, aby sa niekedy zopakoval.

Vstup do nového roka je príležitosťou bilancovať rok predchádzajúci. V roku minulom sme pokračovali vo viacerých investičných aktivitách. Realizovali sme nákup zberných nádob na tuhý komunálny odpad s objemom 1100 l a tým sme ukončili realizáciu projektu „Dobudovanie systému triedeného zberu a odvozu komunálneho odpadu v obci Pohorelá“. Pokračovali sme v realizácii projektu „Podpora opatrovateľskej služby“. Obec čiastočne finančne pokrýva oblasť sociálnych služieb poskytovanú opatrovateľskou službou.

Týmto sa nám podarilo finančne odľahčiť obecný rozpočet v tejto náročnej situácii. Pokračovali sme v realizácii projektu „Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov ZŠ s MŠ, Kpt. Nálepku 878, Pohorelá, rekonštrukciou a zlepšením technického vybavenia jazykových, odborných a prírodovedných učební“, kde sme zakúpili nábytok, didaktické pomôcky a informačné technológie pre nové učebne v Základnej škole a týmto sme taktiež ukončili realizáciu daného projektu. Bohužiaľ viaceré aktivity sme museli vzhľadom na vývoj situácie v minulom roku posunúť. V novom roku plánujeme po úspešnom zvládnutí verejného obstarávania pokračovať v realizácii opravy ďalšej časti budovy, v ktorej už sídli obecný úrad. Taktiež obnovíme budovu hasičskej zbrojnice v centre obce, plánujeme obnovu niektorých komunikácií v obci a množstvo ďalších aktivít, realizácia ktorých bude ale závislá od aktuálneho vývoja finančnej situácie. Taktiež čakáme na vyhodnotenie projektov na obnovu lavičiek na našom amfiteátri a na vybudovanie našej časti Horehronsko-muránskej cyklotrasy. Vzhľadom na vzniknutú situáciu si budeme ešte viac vážiť každé jedno euro, ktoré do obce príde, a ktoré nemusíme investovať z vlastných zdrojov.

Každoročne bola v našej obci zvykom podpora, či organizácia množstva kultúrnych a športových podujatí. Rok 2020 bol iný. Bol rokom kedy nebolo možné takmer žiadne stretávanie a teda ani s tým súvisiace kultúrne, či športové akcie nebolo možné uskutočniť. Epidémia vírusu, ktorá zasiahla svet nám priniesla veľmi veľa obmedzení, veľa negatívneho, veľa nových skúseností bohužiaľ poväčšine negatívnych. V mnohých našich rodinách zavládol smútok, bolesť, neistota. Pandémia s jej negatívnymi dôsledkami sa dotkla aj našej obce. Snažili sme sa však byť nápomocní našim občanom vo všetkých smeroch. Ďakujem za pomoc spoločnosti Harmanec-Kuvert s dodaním rúšok pre našich občanov. Ďakujem pracovníkom obecného úradu, ktorí od začiatku pandémie v marci tri týždne šli rúška na obecnú úradu, aby sme mohli zásobiť našich občanov postupne od najohrozenejších skupín. Ďakujem všetkým, ktorí sa akokoľvek pričínili o rozvoj, zveľadenie, reprezentáciu našej obce. Ešte raz ďakujem za spoluprácu všetkým našim obetavým občanom, podnikateľom, poslancom obecného zastupiteľstva, zamestnancom Obecného úradu, zamestnancom Základnej školy s materskou školou ako aj všetkým ostatným, ktorí sa zaujímajú o život v našej obci.

Minulý rok bol rokom ťažkej skúšky. Bol rokom skúšky našej tolerancie, ľudskosti, skúšky pevnosti medziľudských vzťahov, skúšky vzájomnej pomoci, skúšky našej zodpovednosti.... Bohužiaľ obmedzenia bežného života nekončia, ale naopak od dnešného dňa sa opäť sprísnil. Prosím rešpektujte ich v nádeji, že len tak sa toto všetko zlé, čo sa deje okolo nás môže čím skôr skončiť. Neverte všetkému, čo je dostupné na internete. Verte lekárom, epidemiológom, virológom – verte odborníkom. Verte im tak, ako ste im verili doteraz. Spolu to zvládneme!

Do nového roka 2021 Vám v mene svojom, a tiež i v mene svojich spolupracovníkov, v mene všetkých poslancov obecného zastupiteľstva želim pevné zdravie, pokoj v rodinách, veľa pracovných a osobných úspechov. Nech nestrácate radosť zo života a vieru v to, že všetko zlé sa raz skončí.

Ing. Jana Tkáčiková – starostka obce

Z dôvodu mimoriadne zlej epidemickej situácie vláda SR dňa 29. decembra 2020 predĺžila núdzový stav o 40 dní a s účinnosťou od 1. januára 2021 na území celej Slovenskej republiky bol vyhlásený PRÍSŤNÝ ZÁKAZ VYCHÁDZANIA (aktuálne platný do 24. januára 2021) s minimom výnimiek s cieľom zabrániť tak ďalšiemu šíreniu nákazy.

Upozorňujeme Vás, že medzi výnimky NEPATRÍ ani návšteva obecného úradu. Z tohto dôvodu je pre verejnosť predbežne až do 24. januára Obecný úrad v Pohoreleji úplne uzavretý.

UPOZORŇUJEME občanov, aby v súčasnosti pri komunikácii so všetkými úradmi a inštitúciami používali

VÝHRADNE písomnú, telefonickú alebo elektronickú formu.

Na úhradu miestnych daní a poplatkov používajte VÝHRADNE bezhotovostný platobný styk - platby na účet SK18 5600 0000 0020 0063 6016.

(V súčasnosti sa však ešte miestne dane a poplatky nevyrubujú.)

Kontakty na Obecný úrad v Pohoreleji:

poštová adresa: Obecný úrad v Pohoreleji, Školská 349/6, 976 69 Pohorelá (použiť môžete aj poštovú schránku pred vchodom do úradu);

telefón: 048 6196 102, 048 6196 109;

e-mail: obec@pohorela.sk

Pripomíname občanom, že aj keď v súčasnosti medzi výnimky z prísneho zákazu vychádzania patrí pobyt v prírode vrátane individuálneho športu, stále však platí aj zákaz zhromažďovania – to znamená, že ani na ľadovom ihrisku (ani iných ihriskách a športoviskách) nemôže byť súčasne viac ako 6 osôb.

Taktiež pripomíname majiteľom predajní a predavačkam/predavačom povinnosť zabezpečiť pod hrozbou pokuty dodržiavanie obmedzenia počtu zákazníkov v predajni a dodržiavanie zákazu vstupu zákazníkov bez rúška.

Dodržiavanie protipandemických opatrení kontrolujú okresné úrady a polícia. Za ich nedodržanie počas mimoriadnej situácie hrozia vysoké pokuty až do výšky 1659 eur, v blokovom konaní do 1000 €.

Prosíme, dodržiavajte zásady R.O.R.

Rúško

Odstup

Ruky

- Noste správne **rúško** (zakrytý nos aj ústa).
- Dodržiavajte **odstup** od cudzích ľudí (približne 2 metre).
- Umyváajte, či dezinfikujte si často a dôkladne ruky.

Všetky dôležité a overené informácie o koronavíruse a chorobe COVID-19 nájdete na internetových stránkach:

www.korona.gov.sk (CALL CENTRUM 0800 221 234 alebo *0123)

Úrad verejného zdravotníctva SR - <http://www.uvzs.gov.sk>

Ministerstvo vnútra SR - <http://www.minv.sk/?tlacove-spravy&sprava=koronavirus>

Ministerstvo zdravotníctva SR - <https://www.health.gov.sk/Clanok?Hlavna-sprava-COVID-19>

Inštitút zdravotnej politiky - <https://izp.sk/covid-19/>

Sledujte aktuálne informácie a pokyny v médiách (najmä verejnoprávnej **rtv**)

ROZPIS PLÁNOVANÉHO ZBERU

odpadov nájdete na internetovej stránke obce www.pohorela.sk, ako aj v aplikácii pre mobilný telefón dostupnej pod názvom Odvoz Odpadu pre Android v obchode Google Play. Aplikácia Vás notifikáciou vopred upozorní, aby ste na zber triedeného odpadu nezapadli.

Termíny zberu plastov

26. 1. 23. 2.

Zbierajú sa **len PLNÉ ŽLTÉ** a **zviazané vrecia**. (Nezabudnite plastové fľaše stlačiť, aby sa zmenšil ich objem!)
Plasty sa zbierajú každý štvrtý utorok.

Termíny zberu netriedeného komunálneho odpadu

27. 1. 10. 2. 24. 2. 10. 3.

Žiadame občanov, aby si **nádoby** vyložili **pred brány už deň vopred!** Zbiera sa od 7:00 hod.! Komunálny odpad sa zbiera každú druhú stredu.

SAMI ROZHODNITE O 2% VAŠICH DANÍ

Ľudia, ale aj firmy na Slovensku môžu každoročne poukázať určité percento zo svojej zaplatenej dane z príjmov v prospech neziskových organizácií na realizáciu verejnospoločenských aktivít. Nejde o daň naviac, ľudia a firmy môžu rozhodnúť o tom, že časť už zaplatenej dane neskončí v štátnom rozpočte, ale bude prevezená v prospech neziskových organizácií.

Ako poukázať podiel zaplatenej dane? Podiel zaplatenej dane sa poukazuje dvomi spôsobmi.

1. Sám si podávam daňové priznanie:

- Vyplňte vyhlásenie na poukávanie podielu zaplatenej dane priamo v daňovom priznaní k daní z príjmov
- Následne vyplnené daňové priznanie podáte do 31. marca (buď osobne, poštou na daňový úrad príslušný podľa Vášho trvalého pobytu) alebo elektronicky

2. Zamestnávateľ mi urobí ročné zúčtovanie dane:

- Od zamestnávateľa si vyžiadajte Potvrdenie o zaplatení dane z príjmov
- Vyplňte tlačivo Vyhlásenie na poukávanie podielu zaplatenej dane
- Obidve tlačivá podáte do 30. apríla osobne alebo poštou na ktorýkoľvek daňový úrad

Organizácie so sídlom v našej obci, ktoré môžete v tomto roku podporiť:

Občianske združenie OPORA Pohorelá,
Kpt. Nálepku 291, Pohorelá, IČO: 37891324;

PLŤ,

1. mája 84, Pohorelá, IČO: 37824856;

Pohorelá Vedno,

Clementisova 826, Pohorelá, IČO: 52102718;

Rodičovské združenie pri základnej škole v Pohoreleji,

Kpt. Nálepku 852, Pohorelá, IČO: 37950835

Telovýchovná jednota Mladosť Pohorelá,
Pohorelá 780, Pohorelá, IČO: 17060711

Obyvateľstvo Pohorelej v roku 2020

V roku 2020 sa v Pohorelej narodilo 18 detí (7 chlapcov, 11 dievčat).

Zomrelo 34 obyvateľov (15 mužov, 19 žien).

Do obce sa v minulom roku prisťahovalo (prihlásilo na trvalý pobyt) 6 občanov.

Z obce sa odsťahovalo (odhlásilo z trvalého pobytu) 21 obyvateľov.

K 31.12. 2020 mala Pohorelá 2145 obyvateľov prihlásených na trvalý pobyt.

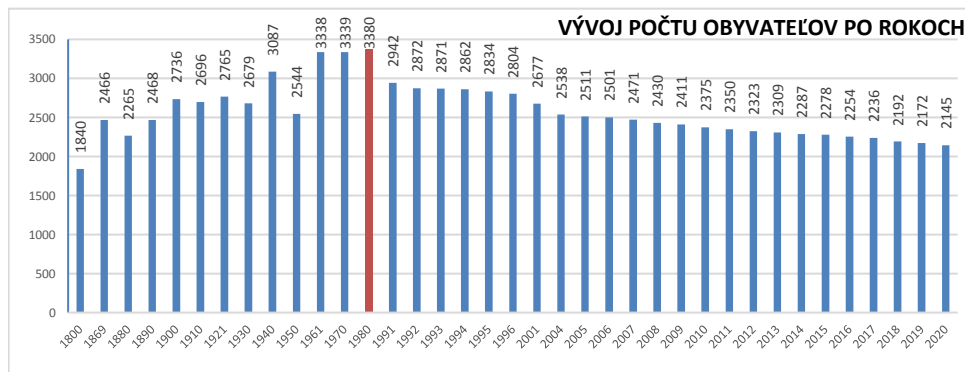
Priemerný vek obyvateľov našej obce je 46 rokov (*najstarší obyvateľ má 96 rokov*).

➤ v predproduktívnom veku do 14 rokov (*vek, v ktorom obyvateľstvo ešte nie je ekonomicky aktívne*) bolo 235 obyvateľov (121 chlapcov a 114 dievčat; z toho Pohorelská Maša 5 chlapcov a dievčat 8) – čo predstavuje 10,95 % z celkového počtu

➤ v produktívnom veku od 15 do 65 rokov (*vek, v ktorom je väčšina obyvateľstva ekonomicky aktívna*) bolo 1385 obyvateľov (683 mužov a 702 žien; z toho Poh.Maša 54 mužov a 118 žien – vrátane DSS) – 64,57 %

➤ v poproduktívnom veku nad 65 rokov (*vek, v ktorom väčšina obyvateľstva už nie je ekonomicky aktívne*) bolo 525 obyvateľov (204 mužov a 321 žien; z toho Poh.Maša 23 mužov a 36 žien) – 24,48 %

OBYVATEĽSTVO PODĽA ČASTÍ OBCE:				OBYVATEĽSTVO PODĽA VEKU:			
		Pohorelá	Poh.Maša			MUŽI (z toho P.Maša)	ŽENY (z toho P.Maša)
narodení	18	16 (z toho Za Hronom 5)	2	do 6 rokov	95	46 (3)	49 (4)
zomrelí	34	30 (z toho Za Hronom 2)	4 (z toho DSS 2)	6 - 14	140	75 (2)	65 (4)
prisťahovaní	8	8	-	15 - 17	51	31 (1)	20 (0)
odsťahovaní	21	19	2	18 - 29	240	134 (8)	106 (8)
celkový počet k 31.12.2020	2145	1902	243	30 - 39	268	137 (17)	131 (23)
(pozn.: DSS = Domov sociálnych služieb)				40 - 49	349	169 (13)	180 (43)
		(z toho Za Hronom 165)	(z toho DSS 82)	50 - 59	306	143 (11)	163 (37)
				60 - 69	354	152 (12)	202 (16)
				70 - 79	242	102 (13)	140 (20)
				80 - 89	91	16 (2)	75 (7)
				nad 90	9	3 (0)	6 (0)

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

89 rokov

Anna Puťošová, Hviezdoslavova 42

85 rokov

Anna Kanošová, Kpt.Nálepku 153

83 rokov

Veronika Baksová, Kpt. Nálepku 15

Gabriela Kanošová, Clementisova 781

Anna Refková, Clementisova 723

82 rokov

Helena Baranová, Clementisova 771

81 rokov

Jozef Garec, Clementisova 779

Františka Chromčová, Kpt. Nálepku 314

Anna Pompurová, Orlová 588

Mária Šajšová, Kpt. Nálepku 138

Magdaléna Vašíčková, Pohorelská Maša 13

80 rokov

Anna Syč-Krivaňová, Kpt.Nálepku 102

70 rokov

Mária Balážová, Orlová 633

Stanislav Mok, Pohorelská Maša 50

Júlianna Simanová, Nová 370

Anna Ščavinová, Kpt. Nálepku 139

Marcela Vasíliková, Pohorelská Maša 70

65 rokov

Mária Dirgová, Orlová 566

Ľubomír Haluška, Kpt. Nálepku 95

60 rokov

Ondrej Fúr, Kpt. Nálepku 278

Emília Syčová, Orlová 620

NOVORODENCI

Kristína Simanová, Kpt. Nálepku 138

Alžbeta Matušová, Hviezdoslavova 64

ZOSNULÍ

Karol Kubanda, 75 r.

Anna Gost'ová, r. Refková, 52 r.

Anna Poláková, r. Datková, 83 r.

Mgr. Mária Hudáková, r. Poláková, 79 r.

Peter Puťoš, 62 r.

Mária Chlebošová, r. Kubandová, 88 r.

Stanislav Hurtečák, 72 r.

SODB SČÍTANIE
OBYVATEĽOV,
DOMOV A BYTOV

Rok 2021 bude pre nás z pohľadu budúcnosti veľmi dôležitým rokom. Na Slovensku sa po 10 rokoch uskutoční sčítanie obyvateľov, domov a bytov. Prvýkrát bude integrované a plne elektronické.

Sčítanie obyvateľov bude prebiehať od 15. februára do 31. marca 2021.

KTO SA MÁ ZÚČASTNIŤ SČÍTANIA OBYVATEĽOV? Zúčastniť sa sčítania je právom a zároveň povinnosťou každého obyvateľa Slovenskej republiky. Pre účely sčítania sa obyvateľom rozumie každý, kto má v Slovenskej republike trvalý, prechodný alebo tolerovaný pobyt.

SČÍTANIE RÝCHLO A JEDNODUCHO: Obyvateľ sa sčíta sám alebo s pomocou blízkej osoby prostredníctvom počítača, tabletu alebo mobilu s pripojením na internet.

Sčítací formulár bude dostupný na webovej stránke www.scitanie.sk alebo sa obyvateľ sčíta cez mobilnú aplikáciu.

V každej obci bude zriadené kontaktné miesto, kde obyvateľom, ktorí sa nebudú môcť elektronicky sčítať sami, pomôžu stacionárni asistenti. Na požiadanie budú k dispozícii aj mobilní asistenti, ktorí v prípade potreby navštívia obyvateľov u nich doma.

Všetky údaje, ktoré obyvateľ počas sčítania do formulára uvedie, sa musia vzťahovať k rozhodujúcemu okamihu sčítania, ktorým je 1. január 2021.

BEZPEČNOSŤ ELEKTRONICKÉHO SČÍTANIA: Počas Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 bude zachovaná maximálna možná ochrana osobných údajov. Všetky získané údaje budú zabezpečené a chránené pred zneužitím.

PRÍNOS A VÝZNAM SČÍTANIA: Prináša nenahraditeľné informácie o stave spoločnosti, o jej demografických, sociálno-ekonomických a kultúrnych štruktúrach, o životných podmienkach obyvateľov a ich bývaní.

WWW.SCITANIE.SK

VZDELÁVANIE ŽIAKOV 1. STUPŇA ZŠ OPĽ PODPORÍ TELEVÍZNE VYUČOVANIE

rtv

Vzdelávanie žiakov prvého stupňa základných škôl opäť podporí televízne vyučovanie - relácia Školský klub. Štátny pedagogický ústav v spolupráci s verejnoprávnou televíziou RTVS, neziskovou organizáciou Indícia a Pedagogickou fakultou Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici zareagovali na aktuálnu situáciu a pripravili ďalšie pokračovanie televízneho vyučovania.

Z kroniky obce Pohorelá:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav, tzn. i v gramatike platnej v danej dobe)

1951 (zaznamenal kronikár Anton Vajčík) – **Populačné hľadisko:** V roku 1951 bolo celkom 70 narodených, z toho 1 z Pohorelskej Maše (z novorodeniat 8 zomrelo). Zomrelo 48 ľudí, z nich 15 z Pohorelskej Maše. Bolo 39 sobášov.

1971 (zaznamenal kronikár Július Oroš) – **POPLIS OBCE:** V tomto roku pribudlo v obci 14 nových rodinných domov, ktoré si občania postavili v individuálnej bytovej výstavbe. Je to rovnaký počet ako v roku 1970. Rodinné domy si postavili a začali v nich bývať: Pompura Milan, Bakša Michal, Thučák Juraj, Mikolajová Mária, Školník Ján, Putoš Jozef, Raši Jozef, Polák Rudolf, Zibřík Jozef, Syč Jozef, Krajčík Jozef, Syčová Kristína, Krupa, Syč Ján.

MNV uskutočnil dokončenie práce na budove pre poštový úrad, predajňu obuvy a opravovňu spotrebičov, rádii a televízorov. Poschodie tejto budovy bude využité pre MNV a sobášnu miestnosť. V Pohorelskej Maši stavebná skupina zo závodu Omnia dokončila šesťbytovku a odovzdala do správy MNV. Byty v tejto bytovke sú zaradené do 1. kategórie.

Politický a verejný život: Verejný život v obci organizovala a riadila Rada Miestneho národného výboru. Funkciu predsedu MNV vykonával do volieb s. Paroš Ján.

Členmi Rady MNV do volieb boli ss. Paľus Matej – podpredseda, Janošková Mária – tajomníčka, Rochovský Matej, Terek Juraj, Putoš Matej, Rochovský František, Šulej Ján – členovia. Hneď na začiatku roka došlo k zmene v zložení poslancov národného výboru. Z funkcie poslancov boli 1. januára uvoľnení ss. Barančok Július a Krušínský Ján, obaja z obvodov v Pohorelskej Maši. Obvody ostali až do volieb neobsadené. Politický život i v tomto roku veľmi účinne organizovala a cielavedome riadila Dedinská organizácia Komunistickej strany Slovenska cez svoj výbor. Funkciu predsedu vykonával s. Matúš Juraj. Politicko výchovnou prácou, ktorú spolu organizovali Výbor DO KSS a Rada MNV, sa dosiahol vyšší stupeň bezvýhradnej podpory politiky Komunistickej strany Československa, ktorá v tomto roku oslávila 50-te výročie svojho vzniku.

Obyvateľstvo: Počet obyvateľov v tomto roku ostal približne na úrovni minulého roka. Pohyboval sa medzi 3310 – 3320 osobami. Mužov je približne 1614 a žien 1706. Žien je o 92 viac. Nezmenili sa ani počty ekonomicky činných osôb, spolu ich je 1262, z toho mužov 806 a žien 456. V poľnohospodárstve je činných len 12 osôb, hoci v obci je takmer 884 poľnohospodárskych domácností. Mimo bydliska ale v okrese pracuje asi 440 občanov a mimo okresu 68. Najviac občanov pracuje v Omnii v Pohorelskej Maši a v Sigme v Závadke a v Novej Maši. Značný počet pracuje tiež v lesoch okolitých lesných správ a na rôznych iných pracoviskách.

O neustále stúpajúcej životnej úrovni svedčia údaje o vybavenosti našich občanov. Podľa sčítania, ktoré sa uskutočnilo minulý rok 1. decembra a podľa súčasného stavu vlastní občania 20 elektrických ohrievačov, 9 kuchynských elektrických sporákov, 12 plynových sporákov, 246 chladničiek, 273 pračiek, 339 televízorov, 28 kuchynských liniek, 30 kuchynských robotov, 45 vysávačov, 39 osobných áut, 47 garáží, 493 rádii.

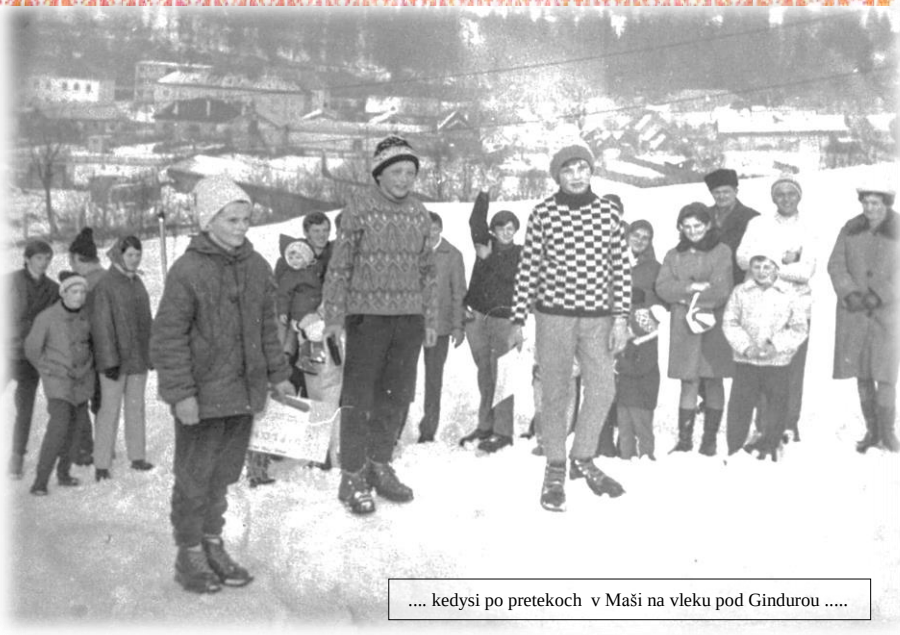
I v tomto roku približne 25% žiakov, ktorí skončili povinnú školskú dochádzku, išlo na výberové školy. Aj na vysokých školách študuje značný počet študentov.

1981 (zaznamenal kronikár Július Oroš) – **Obyvateľstvo:** Obec ku koncu roka mala 3351 obyvateľov, z toho 1583 mužov a 1768 žien. Z trvale bývajúcich osôb je ekonomicky aktívnych 854 mužov a 722 žien. V obci pracuje asi 935 osôb, a to v národnom podniku Strojmaľ, v koncertnom podniku Sigma Závadka a jeho prevádzke v Novej Maši, v JRD, v obchodnej sieti, v štátnej správe, v štátnych lesoch, v zdravotnom stredisku, v Základnej škole a v materských školách. V iných obciach okresu pracuje asi 622 osôb, v inom okrese kraja 42 a v inom kraji 27 osôb. Podľa národnosti je z celkového počtu obyvateľstva 3338 Slovákov, 9 Čechov, 1 Ukrajinec a 3 Maďari.

V o v í r e č a s u . . .

... rok 1921 ...

.... kedysi po pretekoch v Maši na vleku pod Gindurou

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2021/01, ročník XVII., - NEPREDAJNÉ

Adresa redakcie: Školská 349, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, jan.pompura@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzavierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci.

Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: J.Pompura. Vydáva: Obecný úrad v Pohoreleji;

Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne. Pripravujeme aj ďalšiu verejnú výstavu historických fotografií.